

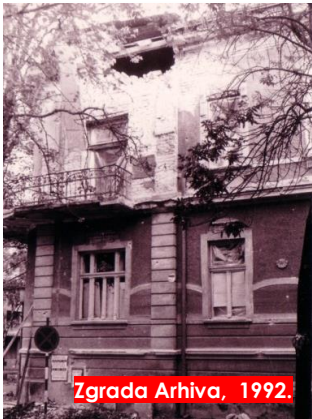
Arhiv - Domovinski rat - fotografija...

Ideja o obilježavanju Međunarodnog dana arhiva rodila se na XV. kongresu arhivista u Beču 2004. godine. Sudionici kongresa su usvojili rezoluciju o osnivanju Međunarodnog dana arhiva koji bi se održavao 9. lipnja svake godine, na dan osnutka ICA-e (Međunarodno arhivsko vijeće). Dana 9. lipnja 2009. prvi je put obilježen Međunarodni dan arhiva u Republici Hrvatskoj.

9. lipnja
MEĐUNARODNI
DAN ARHIVA

Međunarodni dan arhiva je dan u kojem arhivi javnost upoznaju sa svojom stručnom, kulturnom, znanstvenom, upravnom i uslužnom djelatnošću, kao i s vrijednim povijesnim izvorima o kojima skrbe.

Hrvatski arhivi u povodu Međunarodnog dan arhiva priređuju izložbe, organiziraju predavanja, radionice, promocije knjiga, stručne skupove i druge promotivne događaje – kako u arhivima, tako i u drugim ustanovama – promičući na taj način multikulturni pristup nacionalnoj povijesti i kulturi, a ponajviše svjedoče o važnosti zaštite pisane kulturne baštine.

Ovogodišnja tema Međunarodnog dana arhiva je "Hrvatski arhivi u Domovinskom ratu" stoga je Državni arhiv u Slavonskom Brodu, u suradnji s tjednikom "Posavska Hrvatska", pripremio izložbu pod nazivom "Arhiv- Domovinski rat-fotografija...", a naš Odjel u Požegi izložbu "Hrvatska knjižnica i čitaonica u Pleternici".

Većina fotografija prikazana na izložbi "Arhiv- Domovinski rat-fotografija..." nastale su tijekom 1991. i 1992. godine na području grada Slavonskog Broda, pri čemu je najveći broj fotografija snimio gosp. **Darko Janković** za tje-

dnik "Posavska Hrvatska". Manji dio fotografija koje se odnose na zgradu Arhiva i pismohrane u Okučanima snimili su djelatnici Državnog arhiva u Slavonskom Brodu.

Ostale fotografije koje prikazuju stradanje ljudi i razaranje grada Slavonskog Broda snimili su građani koji su željeli zabilježiti trenutak užasa koji se zbivao početkom 90-tih godina 20. stoljeća.

Izložba sadrži 27 panoa na kojima je prikazana 71 fotografija A3 formata i 41 fotografija A4 formata, a obuhvaća period od 1991. do 1995. godine. Osim panoa, izložba sadrži i četiri vitrine u kojima se nalaze medalje i odličja Republike Hrvatske, koje je posudio gosp. **Josip Kerčin**. Medalje i odličja koja smo izložili u vitrini dodjeljuju

se pojedincima za ratne i vojne zasluge u obrani Republike Hrvatske, za zasluge u promicanju i obrani hrvatske državotvorne ideje, hrvatske kulture, znanosti i gospodarstva, za iznimnu hrabrost i junački čin. Vitrine sadrže i narukovne oznake ZNG, HV i brodskih postrojbi.

Na početnim panoima prikazano je stradanje zgrade Državnog arhiva u Slavonskom Brodu i pismohrane u Okučanima. Državni arhiv pogođen je granatom 18. kolovoza 1992. godine, pri čemu je nastala materijalna šteta, ali srećom, nije bilo ljudskih žrtava.

Nakon vojno-redarstvene akcije Bljesak, djelatnici Arhiva su dana 10. svibnja 1995. godine posjetili Okučane radi utvrđivanja stanja arhivskog i registraturnog gradiva u pismohranama. Posjet je izvršen čim je dozvoljen odlazak u Okučane tj. tjedan dana nakon oslobođenja Okučana od srpskog agresora. Na fotografijama je prikazan Matični ured u Okučanima, sačuvane su sve matice krštenih (rođenih), vjenčanih i umrlih iz razdoblja 1878.-1995. godine, kazala uz matice i knjige državljana iz razdoblja 1947.-1995. godine. Djelatnici su obišli i fotografirali arhivsko i registraturno gradivo Osnovne škole "Nada Dragosavljević" i pismohranu "Opće poljoprivredne zadruge".

Na ostalim panoima prikazani su događaji kronološkim redom od 1991. godine do 1992. godine. Započeto je s prosvjednim skupovima na Trgu Ivane Brlić-Mažuranić

(28. travnja 1991.), preko protesta 5. svibnja kojim se tražilo da tenkovi i oklopna vozila napuste brodski "garnizon" i protestnog skupa u krugu tvornice "Đuro Đaković" (6. svibnja 1991.).

U svibnju 1991. godine počinju zračni napadi JNA koji odnose i prve ljudske živote. Fotografije iz 1991. godine prikazuju stradanje grada nakon borbi za oslobođenje vojarnje (16. rujna 1991.), dolazak prvih prognanika iz Iloka u listopadu 1991. godine te razmjenu zarobljenika u prosincu iste godine. Ostali paneli prikazuju događaje vezane za 1992. godinu.

Početak 1992. godine prikazuje razmjenu tijela poginulih gardista i neprijateljskih vojnika na mostu u Slavskom Brodu. U proljeće 1992. godine zabilježen je najstrašniji događaj u Slavskom Brodu: pogibija djece na dječjem igralištu (27. svibnja 1992.).

Podvinje, 1992.

U ljeto 1992. stanovnici grada svakodnevno su bili izloženi srpskim napadima, stradali su dijelovi grada i okolice (naselja Jelas, Plavo Polje, Podvinje, Mikrorajon, Mali Pariz...). Sustavno su uništavani stambeni objekti, zgrade, gospodarstveni objekti, ustanove i spomenici kulture, sportski objekti, franjevački samostan i crkva, škole, vrtići, bolnica...

Zbog svih tih događaja učenici našeg grada izmješteni su na sigurnija mjesta. Istodobno su kroz grad prolazile rijeke izbjeglica i prognanika pri čemu su neki u našem gradu pronašli i svoj novi dom.

Rat je najgore što se jednoj generaciji može dogoditi; stoga je osnovna pouka za sve nas shvatiti veličinu tog zla i važnost mira i da to saznanje prenesemo na buduću generaciju. Nemojmo zaboraviti da je mržnja osnovno sjeme zla, a potreba za osvetom je tek korak do mržnje.

Sportska dvorana "Klasije", 1992.

Gimnazija, 1992.

Bolnica, 1992.

Naselje Mikrorajon, 1992.

DRŽAVNI ARHIV U SLAVONSKOM BRODU

"POSAVSKA HRVATSKA", SLAVONSKI BROS

Izložba

ARHIV DOMOVINSKI RAT FOTOGRAFIJA

Otvorenje izložbe
9. lipnja 2016. u 19 sati

Izložbena dvorana Državnog arhiva u
Slavskom Brodu, Augusta Cesarca 1